

Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2022/2023
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Dyscyplina wiodąca <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i>	Nauki o zdrowiu
Profil studiów <i>(ogólnoakademicki/praktyczny)</i>	Praktyczny
Poziom kształcenia <i>(I stopnia/II stopnia/ jednolite magisterskie)</i>	Studia I stopnia
Forma studiów <i>(stacjonarne/niestacjonarne)</i>	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu <i>(obowiązkowy/fakultatywny)</i>	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się <i>(egzamin/zaliczenie)</i>	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e <i>(oraz adres/y jednostki/jednostek)</i>	Zakład Pielęgniarstwa Chirurgicznego, Transplantacyjnego i Leczenia Pozaustrojowego WUM. ul. Nowogrodzka 59, paw. 11D1, 02-006 Warszawa Klinika Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej i Transplantacyjnej UCK WUM. ul. Banacha 1A, Blok B, Piętro IV, Odc. A, B i C, 02-091 Warszawa

	Klinika Chirurgii Dziecięcej, Urologii Dziecięcej i Pediatrii UCK WUM ul. Żwirki i Wigury 63A, 02-091 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Piotr Małkowski
Koordynator przedmiotu (tytuł, imię, nazwisko, kontakt)	dr n. o zdr. Tomasz Piątek tpiatek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus (imię, nazwisko oraz kontakt do osoby, której należy zgłaszać uwagi dotyczące sylabusu)	dr n. o zdr. Tomasz Piątek tpiatek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. n. med. Piotr Małkowski prof. dr hab. n. med. Roman Danielewicz dr n. o zdr. Marta Hreńczuk dr n. o zdr. Tomasz Piątek dr n. med. Monika Mazurek mgr piel. Wioletta Żuk mgr piel. Dominika Łój mgr piel. Natalia Maj mgr piel. Bożena Tucharz mgr Teresa Nowakowska mgr piel Magdalena Radek

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	II rok , semestr zimowy i letni	Liczba punktów ECTS	13,5
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		50	1,8
Seminarium		15	0,5
zajęcia praktyczne (ZP)		120	4
praktyka zawodowa (PZ)		160	6
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć (w tym prezentacja na seminarium) i zaliczenia		35	1.2

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zapoznanie studentów z patogenezą, zasadami postępowania diagnostycznego i leczniczego oraz profesjonalną opieką pielęgniarską nad chorym z chorobami leczonymi chirurgicznie.
C2	Przygotowanie studentów do sprawowania opieki nad chorym przed zabiegiem operacyjnym, w trakcie badań diagnostycznych i po zabiegu operacyjnym z uwzględnieniem stanu zdrowia chorego, wieku, płci, narodowości i wyznania oraz zgodnie z zasadami i procedurami obowiązującymi w praktyce - evidence-based nursing (EBN)
C3	Zapoznanie z zasadami i specyfiką pracy personelu pielęgniarskiego w oddziale chirurgicznym, gabinecie zabiegowym, pracowni endoskopii, sali opatrunkowej oraz w bloku operacyjnym.
C4	Zapoznanie z zasadami aseptyki i antyseptyki w oddziale chirurgicznym oraz zasadami profilaktyki zakażeń w oddziale chirurgicznym i bloku operacyjnym, a także zakażeń szpitalnych.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)</i>	
<p>Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się <i>(zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)</i></p>	<p>Efekty w zakresie</p>
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach;
D.W3.	zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;
D.W4.	rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia;
D.W5.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;
D.W7.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
D.W8.	reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W10.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym);

D.W22.	zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);
D.W23.	czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne;
D.W24.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W25.	zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową;
D.W29.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

D.U1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
D.U2.	prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień;
D.U3.	prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
D.U6.	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków;
D.U7.	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
D.U8.	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
D.U12.	przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych;
D.U15.	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opieką pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
D.U16.	uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
D.U17.	prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
D.U18.	rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;
D.U19.	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną;
D.U22.	przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta;
D.U23.	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;
D.U24.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe;
D.U26.	przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ (nieobowiązkowe)

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K2	przestrzegania praw pacjenta;
K3	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
K4	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K5	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
K6	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
K7	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	1. Wstęp do chirurgii – przyjęcie pacjenta do oddziału chirurgicznego, badanie podmiotowe i przedmiotowe, specyfika opieki nad chorym – zagadnienia ogólne. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
	2. Reakcja ustroju na uraz, reakcja metaboliczna na uraz, równowaga płynowa i elektrolitowa i kwasowo -zasadowa oraz przedoperacyjna ocena chorego. Wstrząs i zaburzenia układu homeostazy oraz przetaczanie krwi i preparatów krwiopochodnych – zasady ogólne. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.

<p>3. Badania obrazowe i diagnostyczne oraz zabiegi diagnostyczne (biopsje i punkcje) w oddziale chirurgii. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>4. Zasady zaopatrywania ran i podstawy szycia chirurgicznego, zasady aseptyki i antyseptyki. Chirurgia małoinwazyjna i chirurgia jednego dnia, podstawy endoskopii. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>5. Chirurgia układu pokarmowego – chirurgiczne leczenie chorób przełyku, żołądka i dwunastnicy (choroba wrzodowa, zwężenie i uchyłki przełyku, choroby nowotworowe górnego odcinka przewodu pokarmowego). Ostry brzuch, niedrożność przewodu pokarmowego. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>6. Chirurgia układu pokarmowego – chirurgiczne leczenie chorób wątroby, dróg żółciowych i trzustki (kamica żółciowa i przewodowa, marskość wątroby, ostre zapalenie trzustki). Krwawienie z przewodu pokarmowego (górnym i dolnym odcinek). (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>7. Chirurgia układu pokarmowego – chirurgiczne leczenie chorób jelita cienkiego i grubego, choroby zapalne jelit: Choroba Leśniowskiego-Crohna, wrzodziejące zapalenie jelit grubego, uchyłkowatość i polipowatość). Choroby przebiegające z zapaleniem otrzewnej – ostre zapalenie wyrostka robaczkowego. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>8. Chirurgia układu pokarmowego – chirurgiczne leczenie chorób odbytu i okołodbytniczych (żylaki odbytu, przetoki okołodbytnicze). Przepukliny brzuszne i chirurgia bariatryczna – zagadnienia ogólne. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>9. Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobami górnego odcinka przewodu pokarmowego, wątroby i dróg żółciowych oraz trzustki leczonymi chirurgicznie. (część pielęgniarska)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>10. Pielęgnowanie pacjenta z chorobami dolnego odcinka przewodu pokarmowego, odbytu i chorobami okołodbytniczymi po zabiegach operacyjnych. (część pielęgniarska)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.</p>
<p>11. Chirurgia endokrynologiczna – chirurgia gruczołów wydzielania wewnętrznego (tarczyca, przytarczyce, nadnercza) i inne zespoły wewnątrzwydzielnicze leczone operacyjnie. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.</p>
<p>12. Opieka pielęgniarska nad chorym z chorobami gruczołów wydzielania wewnętrznego leczonych chirurgicznie. (część pielęgniarska)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.</p>
<p>13. Chirurgia gruczołu piersiowego i rekonstrukcyjna – stany zapalne gruczołu piersiowego, nowotwory, chirurgia rekonstrukcyjna. (część kliniczna)</p>	<p>D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24.</p>

	D.W29.
14. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem w chirurgii gruczołu piersiowego i profilaktyka chorób nowotworowych piersi. (część pielęgniarska)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.
15. Chirurgia urologiczna - choroby górnych dróg moczowych, choroby dolnego odcinka dróg moczowych, zaburzenia w oddawaniu moczu, urazy. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29..
16. Chirurgia dziecięca - chirurgiczne leczenie wad wrodzonych u dzieci, stany zagrożenia życia. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
17. Chirurgia dziecięca – urazy wieku dziecięcego, ostre stany chirurgiczne. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
18. Chirurgia naczyniowa – choroby naczyń tętniczych (przyczyny, diagnostyka i leczenie) przewlekłe i ostre, amputacje, tętniaki i chirurgia endowaskularna. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.
19. Chirurgia naczyniowa - choroby naczyń żylnych (przyczyny, diagnostyka i leczenie) przewlekłe i ostre, obrzęk chłonny. Dostępny naczyniowe do hemodializ, chirurgiczne aspekty dializy otrzewnowej. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.
20. Pielęgnowanie pacjent a z chorobami naczyń tętniczych i żylnych leczonego chirurgicznie (część pielęgniarska)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29..
21. Kardiochirurgia i torakochirurgia – podstawy chirurgii klatki piersiowej (wady zastawkowe serca, urazy serca, urazy klatki piersiowej i mięszu płucnego), uszkodzenia narządów klatki piersiowej. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.
22. Specyfika opieki pielęgniarskiej nad pacjentem po urazach i operacjach w obrębie klatki piersiowej. (część pielęgniarska)	D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
23. Chirurgia urazowa (neurochirurgia, ortopedia i traumatologia) - urazy czaszkowo-mózgowe, krwawienie/krwotok/krwiaki, urazy rdzenia kręgowego, urazy i złamania, wyciągi, leczenie chirurgiczne , zespół zmiażdżenia i amputacje urazowe. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.
24. Opieka pielęgniarska nad chorym po urazach głowy i traumatologii narządu ruchu. (część pielęgniarska)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.

	25. Oparzenia, odmrożenia, urazy tkanek miękkich – opieka pielęgniarska. (część pielęgniarska)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W29.
	26. Powikłania po zabiegach chirurgicznych, stany zagrożenia życia w chirurgii. (część pielęgniarska)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
	27. Transplantologia – pobieranie i przeszczepianie narządów od dawców zmarłych i żywych – zagadnienia podstawowe i opieka pielęgniarska. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
Seminaria	1. Rany i zakażenia w chirurgii. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
	2. Model opieki nad chorym z wylonioną przetoką. Model opieki nad chorym z wylonioną stomią odżywczą. (część pielęgniarska)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
	3. Leczenie żywieniowe pacjentów leczonych chirurgicznie. (część kliniczna)	D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.
Zajęcia praktyczne	1. Zapoznanie z topografią kliniki oraz specyfiką pracy, organizacja pracy w oddziale chirurgicznym. Przyjęcie chorego do kliniki chirurgii, założenie dokumentacji medycznej i pielęgniarskiej, stworzenie warunków adaptacji chorego do pobytu w klinice jak również zapoznanie z prawami pacjenta – specyfika pracy i zadania personelu pielęgniarskiego w klinice chirurgii. Zapoznanie z prowadzeniem karty obserwacji i procesu pielęgnowania. 2. Zasady przygotowywania i podawania leków różnymi drogami, drogi podawania leków, pobieranie materiału do badań biochemicznych i mikrobiologicznych chorym w Klinice – specyfika pracy personelu pielęgniarskiego w gabinecie zabiegowym. Przygotowanie chorego do zabiegu w trybie planowym i pilnym oraz w warunkach chirurgii ambulatoryjnej – rola i zadania personelu pielęgniarskiego. 3. Opieka w okresie pooperacyjnym nad pacjentem chirurgicznym, monitorowanie stanu chorego w bezpośrednim okresie po zabiegu operacyjnym, walka z bólem zapobieganie powikłaniom – rola i zadania personelu pielęgniarskiego (Centrum Symulacji Medycznej WUM – wysoka wierność). 4. Zasady zmiany opatrunku, rodzaje opatrunków, zasady antyseptyki i aseptyki, rodzaje ran - rola pielęgniarki opatrunkowej w oddziale chirurgicznym. Rola i zadania personelu pielęgniarskiego w opiece nad pacjentem z ranami ostrymi i przewlekłymi oraz stomią – zajęcia praktyczne na тренаżerach (Centrum Symulacji Medycznej WUM – niska wierność). Zapoznanie ze specjalistycznym sprzętem, drenami, zgłębnikami, cewnikami oraz opatrunkami i materiałami używanymi w oddziale chirurgii. 5. Ocena stanu biopsychospołecznego, rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i realizacja opieki nad pacjentami ze	D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U6. D.U7. D.U8. D.U15. D.U18. D.U19. D.U20. D.U22. D.U23. D.U26. K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7

	<p>schorzeniami ostrymi i przewlekłymi przewodu pokarmowego leczonymi chirurgicznie.</p> <p>6. Ocena stanu biopsychospołecznego, rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i realizacja opieki nad pacjentami po urazach mózgowo-czaszkowych, klatki piersiowej z odmą płuczną, oparzeniach.</p> <p>7. Ocena stanu biopsychospołecznego, rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i realizacja opieki nad pacjentami z chorobami tarczycy leczonymi chirurgicznie.</p> <p>8. Ocena stanu biopsychospołecznego, rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie i realizacja opieki nad pacjentami ze schorzeniami żył leczonymi chirurgicznie. Rola i zadania personelu pielęgniarstwa w opiece nad chorym po amputacji.</p> <p>9. Zajęcia symulacji niskiej wierności (SNW) z zastosowaniem wirtualnego stołu anatomicznego, jako anatomiczne wprowadzenie do badania fizykalnego. Analiza fizjologii i patologii w badaniach obrazowych (Rtg, USG, TK, MR, angiografia, itp.) z wizualizacją stołu anatomicznego.</p> <p>10. Badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjentów przyjętych planowo i w ramach ostrego dyżuru do Kliniki/Oddziału chirurgii. Przygotowanie pacjenta do badań obrazowych, diagnostycznych, angiologicznych, endoskopowych jak również do punkcji i biopsji a także do nowoczesnych technik diagnostycznych – zadania personelu pielęgniarstwa.</p> <p>11. Podsumowanie zajęć praktycznych, przygotowanie procesu pielęgnowania chorego hospitalizowanego w Klinice, zaliczenie teoretyczne, samoocena i ocena za aktywność podczas zajęć praktycznych.</p>	
<p>Praktyki zawodowe</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Śródroczne - treści kształcenia: rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych, planowanie, realizacja i ocena podjętych działań u pacjentów ze schorzeniami chirurgicznymi; holistyczne i zindywidualizowane podejście do pacjenta z poszanowaniem i respektowaniem jego praw; podejmowanie współpracy z członkami zespołu terapeutycznego w procesie zapobiegania, diagnozowania, terapii, rehabilitacji i pielęgnowania; przygotowanie chorego dorosłego do badań diagnostycznych, objęcie opieką w czasie badania, prowadzenie ukierunkowanej obserwacji po zabiegach diagnostycznych (ze szczególnym uwzględnieniem badań inwazyjnych), chirurgicznych oraz interwencja w przypadku wystąpienia powikłań; uczestniczenie w przygotowaniu pacjenta i w trakcie instrumentowania do zabiegu operacyjnego; zaplanowanie i podjęcie działań zapobiegających skutkom unieruchomienia pacjenta dorosłego w łóżku; przestrzeganie etyki zawodowej w oddziale chirurgicznym. • Wakacyjne - treści kształcenia: samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz wykonywanie medycznych czynności ratunkowych; określenie deficytu wiedzy u chorego dorosłego/rodziny z zakresu samoopieki, samopielęgnacji, oraz zaplanowanie i realizacja działań edukacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem chorób chirurgicznych i przewlekłych. 	<p>D.U1. D.U2. D.U3. D.U4. D.U6. D.U7. D.U8. D.U15. D.U18. D.U19. D.U20. D.U22. D.U23. D.U26. K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7</p>

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Ścisło L. Pielęgniarstwo chirurgiczne. PZWL Wydawnictwo Lekarskie. Warszawa, 2020.
2. Fibak J. Chirurgia. Podręcznik dla studentów medycyny. PZWL, Warszawa 2014.
3. Noszczyk W. (red.) Chirurgia, t. I i II. PZWL, Warszawa 2009.
4. Walewska E. Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. PZWL, Warszawa 2013.
5. Walewska E. Ścisło L. Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Podręcznik dla studentów. PZWL, Warszawa 2013.
6. Karpień E. Jałowicki P. Ogólne powikłania pooperacyjne. PZWL, Warszawa 2009.

Uzupełniająca

1. Krasnodębski W. Wójcik Z. Teoretyczne i praktyczne podstawy chirurgii jamy brzusznej oraz chirurgii urazowej tkanek miękkich. WUM w Warszawie Skrypt dla studentów Pielęgniarstwa 2012.
2. Fibak J. Repetytorium. Chirurgia. PZWL Warszawa 2010.
3. Noszczyk W. (red.) Chirurgia. Repetytorium. PZWL Warszawa 2009.
4. Dyk D. (red.) Badania fizykalne w pielęgniarstwie. PZWL Warszawa 2014.
5. Brongel L. Lasek J. Słowiński K. (red.) Podstawy współczesnej chirurgii urazowej, Krakowskie Wydawnictwo Medyczne, Kraków 2008.
6. Kózka M. Płaszewska-Żywko L. (red.) Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym. PZWL, Warszawa 2010.
7. Bączek G. Kapała W. Podstawy kliniczne oraz pielęgnowanie chorych w okresie przed-i pooperacyjnym w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii. UM, Poznań 2012.
8. Czasopismo Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne.
9. Czasopismo Leczenie Ran.
10. Czasopismo Forum Zakażeń.

Akty prawne (odzwierciedlające aktualny stan prawny)

1. Ustawa z dnia 15 lipca 2011r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. z 2016r., poz. 1251 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 1 lipca 2011r. o samorządzie pielęgniarek i położnych (Dz. U. poz. 1038 z późn. zm.).
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 lutego 2017r w sprawie rodzaju i zakresu świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych udzielanych przez pielęgniarkę albo położną samodzielnie bez zlecenia lekarskiego (Dz. U. poz. 497).
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 października 2017 r. w sprawie leczenia krwią i jej składnikami w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (Dz. U. poz. 2051 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 6 listopada 2008r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2016r., poz. 186 z późn. zm.).
6. Kodeks etyki zawodowej pielęgniarki i położnej Rzeczypospolitej Polskiej.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W1. D.W2. D.W3. D.W4. D.W5. D.W6. D.W7. D.W8. D.W10. D.W22. D.W23. D.W24. D.W25. D.W29.	Egzamin w formie elektronicznej (test składający się z 50 pytań wielokrotnego wyboru z jedną prawidłową odpowiedzią lub/i pytań multimedialnych).	Kryteria oceny w informacjach dodatkowych Student uzyskuje zaliczenie z egzaminu udzielając prawidłowo odpowiedzi na minimum 60% odpowiedzi.
D.U1. D.U2.	Zaliczenie w formie pisemnej i ustnej.	Kryteria oceny w informacjach dodatkowych

D.U3. D.U6. D.U7. D.U8. D.U12. D.U15. D.U16. D.U17. D.U18. D.U19. D.U22. D.U23. D.U24. D.U26. K1 K2 K3 K4 K5 K6 K7	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie pisemne opisu pacjenta i procesu pielęgnowania wybranego pacjenta. • Odpowiedź ustna na zaliczeniu końcowym, student losuje zestaw 3 pytania z ogólnej puli. • Odpowiedź ustna na zaliczeniu końcowym z zakresu działania i dawkowania leków stonowanych w oddziale chirurgicznym. <p>Aktywność na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych, obserwacja studenta w czasie wykonywanych czynności przy pacjencie – wykonanie zadanej czynności.</p> <p>Sprawdzenie wiedzy teoretycznej (topografia narządów, struktur anatomicznych) z wykorzystaniem wirtualnego stołu anatomicznego.</p> <p>Aktywność na zajęciach praktycznych w Centrum Symulacji Medycznej, obserwacja studenta w czasie wykonywanych czynności w sali niskiej i wysokiej wierności z wykorzystaniem scenariuszy.</p>	<p>100% obecności na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych.</p> <p>Aktywność na zajęciach praktycznych.</p> <p>Porównanie procedur zawodowych z wzorcem (standardem, algorytmem).</p> <p>Poprawne indywidualne opisanie stanu pacjenta oraz opracowanie procesu pielęgnowania.</p> <p>Samoocena – rzeczywisty obraz samego siebie (zdolność do samooceny, znajomość swoich mocnych i słabych stron, odpowiedzialność za uczenie się i własny rozwój).</p> <p>Ocena przez grupę i personel Kliniki.</p>
--	--	---

9. INFORMACJE DODATKOWE

Strona internetowa Zakładu: <https://zpc.wum.edu.pl/>

Kryteria oceniania	
Forma zaliczenia przedmiotu: egzamin z przedmiotu w sesji letniej.	
ocena	kryteria
2,0 (ndst)	0 - 59%
3,0 (dst)	60 - 71%
3,5 (ddb)	72 - 76%
4,0 (db)	77 - 87%
4,5 (pdb)	88 - 92%
5,0 (bdb)	Powyżej 93%
Zaliczenie z zakresu zajęć praktycznych – warunkiem zaliczenia zajęć praktycznych i praktyk zawodowych jest 100% frekwencja na wszystkich zajęciach, aktywność oraz wykonanie zadania zleconego przez nauczyciela akademickiego/opiekuna – opracowanie indywidualnego planu opieki nad chorym w oddziale chirurgicznym, odpowiedź ustana na 3 wylosowane pytania z puli i z zakresu działania i dawkowania leków.	
ocena	kryteria
2,0 (ndst)	Co najmniej jedna nieobecność na zajęciach, brak planu opieki lub praca z rażąco licznymi błędami (powyżej 7), brak odpowiedzi na wszystkie zadane pytania.
3,0 (dost.)	100% obecności, praca zaliczeniowa lub plan opieki z licznymi błędami (w zakresie 6) odpowiedź poprawna tylko na jedno zadane pytanie.

3,5 (ddb)	100% obecności, błędy w pracy zaliczeniowej lub planie opieki (w zakresie 4-5), odpowiedź poprawna na jedno zadane pytanie i niepełna odpowiedź na drugie pytanie.
4,0 (db)	100% obecności, nieliczne błędy w pracy zaliczeniowej lub planie opieki (w zakresie 2-3), poprawne odpowiedzi na dwa zadane pytania.
4,5 (pdb)	100% obecności, jeden błąd w pracy zaliczeniowej lub planie opieki, poprawna odpowiedź na dwa zadane pytania i niepełna odpowiedź na trzecie pytanie.
5,0 (bdb)	100% obecności, wykonanie pracy zaliczeniowej bezbłędnie, poprawna odpowiedź na wszystkie zadane pytania.
Informacje dodatkowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykłady będą realizowane na platformie WUM e-learning. 2. Na zajęcia praktyczne student przychodzi z obuwem na zmianę i odzieżą ochronną medyczną. Obuwie i odzież zmienia przed wejściem do Kliniki/ Oddziału. Obuwie musi posiadać nie brudząca podłogi podeszwę, odzież ochronna medyczna musi być czysta, uprasowana, funkcjonalna i bezpieczna z krótkim rękawem. 3. Student ma obowiązek przygotowania teoretycznego na każde zajęcia (seminaryjne i praktyczne) w oparciu o wskazaną literaturę oraz zalecenia osób prowadzących zajęcia. 4. Studenci uczestniczą w zajęciach wyłącznie ze swoją grupą. Ewentualna zmiana grupy dopuszczalna jest jedynie w wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach i wymaga indywidualnej zgody Koordynatora Przedmiotu (tpiatek@wum.edu.pl). 5. W przypadku nieobecności na zajęciach student ma obowiązek odpracowania zajęć w innym terminie i/lub innej wyznaczonej grupie przez osobę prowadzącą zajęcia. W przypadku braku możliwości odpracowania zajęć – ostatnie zajęcia w semestrze lub koniec zajęć praktycznych student ma obowiązek przygotowania pracy (referat, prezentacja multimedialna) zgodnie z treścią zajęć, na których był nieobecny – temat pracy i termin złożenia pracy wyznacza Koordynator Przedmiotu. 6. W przypadku oceny niedostatecznej z zaliczenia końcowego zajęć praktycznych student może przystąpić do zaliczenia poprawkowego (dwukrotnie) w formie ustnej przed komisją złożoną z co najmniej dwóch pracowników Zakładu prowadzących kształcenie w tym przedmiocie. Zaliczenie to może się odbywać w formie kontaktowej lub online w czasie rzeczywistym na platformie MS Teams. 7. W przypadku uzasadnionej nieobecności na egzaminie lub niezdania egzaminu w pierwszym terminie student może przystąpić do egzaminu poprawkowego (dwukrotnie) w formie ustnej przed komisją złożoną z co najmniej dwóch pracowników Zakładu prowadzących kształcenie w tym przedmiocie. Egzamin poprawkowy może się odbywać w formie kontaktowej lub online w czasie rzeczywistym na platformie MS Teams. 8. Nieobecności w sytuacjach wyjątkowych i poświadczone odpowiednim dokumentem nie wymagają odpracowania, do tych sytuacji zalicza się: <ul style="list-style-type: none"> • ślub studenta/studentki • śmierć najbliższego członka rodziny studenta, • wezwanie do sądu, • honorowe oddanie krwi w danym dniu, • wezwanie do Wojskowej Komisji Uzupelnień. 9. Przy Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego, Transplantacyjnego i Leczenia Pozaustrojowego działa Studenckie Koło Naukowe Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Transplantacyjnego „BeLivers”, opiekunem koła jest dr n. o zdr. Tomasz Piątek 	

Kontakt:

Studenckie Koło Naukowe Pielęgniarstwa Chirurgicznego i Transplantacyjnego

BeLivers

Ul. Nowogrodzka 59, pawilon 11 D1.

02-006 Warszawa

E-mail: sknbeliverswumkontakt@gmail.com

Znajdziesz nas także na:

Facebook'u: <https://www.facebook.com/groups/792009958035685>

Instagramie: <https://www.instagram.com/sknbelivers/>

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”